

یادداشت

ضرورت اصلاح قانون تسهیل کسب‌وکار در حوزه وکالت و سردفتری

احمدرضا اسعدی‌نژاد

وکیل دادگستری و مدرس دانشگاه

قانون تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب‌وکار در دو حیطه وکالت و سردفتری، در شرایطی تصویب شد که صدها کارشناس و هزاران نفر از جامعه حقوقی با تصویب آن مخالفت کرده و آثار مخرب آن را گوشزد کرده بودند. به موجب این قانون، کسانی که ۷۰ درصد میانگین نمره یک درصد برتر آزمون را کسب کنند، قبول محسوب شده و پروانه کارآموزی وکالت دریافت می‌کنند؛ در حقیقت ظرفیت و معیار علمی کنار گذاشته شده است. امروز اما با گذشت چند سال از تصویب این قانون، آثار مخرب آن همان‌طورکه پیش‌بینی می‌شد، آشکار شده است. متأسفانه ابتدا سربابی برای فارغ‌التحصیلان حقوق ایجاد شد و با تبلیغات غیرواقع‌بینانه از وضعیت وکلا، این ذهنیت را به وجود آوردند که وکلا قشر مرفهی هستند که گویی داوطلبان با قبولی در آزمون یک‌شبه به تمامی آرزوهای خود دست خواهند یافت. اما این تصویر انتزاعی و فانتزی خیلی زود جای خود را به واقعیت دردناکی داد؛ ناگهان هزاران فارغ‌التحصیل رشته حقوق تبدیل به کارآموز و وکیل بی‌کار و کم‌کار شدند. البته پیش‌تر، بارها گفته شده بود که صدور پروانه به معنای اشتغال نیست اما مورد توجه قرار نگرفت. نکته مهم‌تر نمرات پایین و معدل چهار از ۲۰ برای قبولی است که بعضا دروس بسیار کلیدی رشته حقوق را منفی و صفر زده‌اند. حال پرسش این است که با چنین وضعیتی چگونه می‌توان از حقوق موکلان دفاع کرد و چه کسی پاسخ‌گوی حقوق ازدست‌رفته موکلانی خواهد بود که با وکلی مواجه می‌شوند که سواد و توان علمی کافی برای دفاع از موکل خود را ندارد؟! اما نکته مهم‌تر اینکه با وجود روشن‌شدن این مسائل، برخی به دنبال حذف آزمون اخبار هم هستند؛ آزمونی که کارآموز پس از سپری‌کردن دوره کارآموزی باید در آن شرکت کند. یعنی معیار علمی با معیار قبولی این قانون کنار گذاشته شد و معیار توان عملی هم در صورت حذف آزمون اخبار رخ خواهد داد. مضافا اینکه در شرایط فعلی نیز امکان آموزش مطلوب وکلا در نهاد وکالت و کارآموزی در دادگستری با تعداد کارآموز فعلی وجود ندارد. در کشور‌های توسعه‌یافته نیز معیار علمی به صورت مستقیم و معیار ظرفیت به طور غیرمستقیم وجود دارد. مطالبی هم که در مورد سرانه وکیل فارغ از صحت و سقم آن محل بحث است، اساسا انطباقی با شرایط جامعه ما ندارد. برای مثال در کشوری مثل فرانسه، انحصار خدمات حقوقی در اختیار کانون‌های وکلاست و داوطلبان بعد از طی یک‌سری مراحل بسیار پیچیده می‌توانند وکالت کنند. اما در کشور ما، علاوه بر کانون‌های وکلا، مرکز وکلا، مؤسسات حقوقی، نمایندگان حقوقی اشخاص دولتی و خصوصی و موارد دیگری هم در ارائه خدمات حقوقی نقش دارند. همچنین فرهنگ استفاده از وکیل نهادینه نشده و اغلب پرونده‌ها بدون وکیل است. امیدواریم با روشن‌شدن آسیب‌های جدی این قانون به زودی مجلس به سمت اصلاح آن و تعیین معیار علمی بیشِ برود و در طرح‌ها و لوایح مرتبط با نهاد وکالت، نظر کانون‌های وکلا اخذ شود.

شرق: ایران همچنان در لیست سیاه گروه اقدام ویژه مالی قرار دارد و تحت تأثیر گرداب تبعات آن، برای انجام مبادلات مالی و بانکی حتی با کشورهای دوست و همسایه با مشکلات فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کند. از سوی دیگر، خبری نیز از بررسی مجدد دو لایحه بلاکلیف در مجمع تشخیص مصلحت نظام نیست. این شرایط بهترین اتفاق برای کاسیان تحریم است، چون منافع آنان را تضمین خواهد کرد. به گفته فلاحت‌پیشه، نماینده ادوار مجلس: «در نتیجه عدم تصویب پالرمو ۳۰ درصد ارزش پول ملی ایران از بین رفت. این ۳۰ درصد، پولی است که به جیب دلالان می‌رود؛ دلالاتی که بعضی از آنها عملا در کشورهای چین، ترکیه، عراق و امارات حضور دارند و برخی از دولت‌ها شریک دلالی آنها شده‌اند». این در حالی است که یکی از وعده‌های مهم رئیس‌جمهور حل مشکل پیوستن ایران به اف‌ای تی اف بوده و حتی بعد از پیروزی در انتخابات بر شعار خود تأکید داشته و در نشست خبری خود اعلام کرد: «در رابطه با رفع تحریم‌ها ما چاره‌ای نداریم جز اینکه بحث FATF را حل کنیم. نامه‌ای هم به تشخیص مصلحت حتما خواهیم نوشت، برای اینکه دوباره بحث FATF را به جریان بگذارند تا بتوانیم حلش کنیم و باید حل شود».

البته فلاحت‌پیشه، نماینده ادوار مجلس، درباره وقفه بررسی این لوایح گفته است: «با ارسال این لوایح، مجمع تشخیص مصلحت نظام باید بعد از سه ماه نظر خود را در مورد کنوانسیون‌های پالرمو و CFT اعلام می‌کرد، اما امروز وارد پنجمین سال تأخیر شده‌ایم و بیش از پنج سال است که نظر نداده است.» او در گفت‌وگو با منبیان، افزوده است: «دلیل نظر ندادن مجمع تشخیص در مورد FATF این بود که اگر این پرونده را به رای می‌گذاشتند، رای نمی‌آورد. در بازه‌ای که به نمایندگی از کمیسیون به مجمع برای پیگیری مراجعه می‌کردم، FATF حدود ۹ رای بیشتر نداشت به همین دلیل رای‌گیری انجام نمی‌شد». فلاحت‌پیشه گفته است: «قرارداشتن در لیست سیاه یعنی تحریم‌های آمریکا به‌راحتی جهانی شود و چین، عراق، ترکیه و روسیه و خیلی از بانک‌های دیگر در دنیا از ترس گرفتارشدن در مقررات پول‌شویی حاضر به همکاری با ایران نشوند». او گفته است: «پزشکیان پیش از اینکه نامه بنویسند باید تلاش کند راه کاسبان تحریم را پشت پرده سد کند و منافع آنان را به صفر برساند».

غلامرضا تاجگردون هم دراین‌باره اظهار امیدواری کرد: دکتر پزشکیان هرچه‌زودتر موضوع پیوستن به FATF را مورد پیگیری قرار دهد، رئیس کمیسیون

مخالفت کمیسیون اقتصادی مجلس با تعطیلی پنجشنبه‌ها

ساماندهی تعطیلات به نتیجه خواهد رسید؟

شنبه روز تعطیلی یهودیان است نباید در ایران تعطیل شود. هرچند رئیس اتاق تهران در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی از تصویب تعطیلی روز پنجشنبه در مجلس گلایه کرده و گفت: وقتی دولت از تعطیلی پنجشنبه صحبت می‌کند، این امر بر وضعیت کسب‌وکارها تأثیر می‌گذارد و برای تولیدکنندگان بخش خصوصی هزینه‌زا خواهد بود. او افزود: همه کشورهای دنیا غیر از جیبوتی که جمعه تعطیل است، شنبه و یکشنبه تعطیل هستند. حتی افغانستان و عراق هم جمعه و شنبه تعطیل هستند و اتاق بازرگانی نیز تعطیلی شنبه را پیشنهاد کرد، اما درنهایت در مجمع تشخیص مصلحت به‌صراحت اعلام کردند تعطیلی شنبه ممکن نیست. ما هم گفتیم «پس پنجشنبه را تعطیل نکنید» اما مجمع هم نپذیرفت و شورای نگهبان نیز دو دلیل برای رد تعطیلی شنبه آورد؛

یکی تعارض با سیاست‌های ابلاغی و دیگری تعارض با شرع مقدس. نکته جالبی که در مصوبه تعطیلی روز پنجشنبه کمیسیون اجتماعی مجلس وجود دارد این است که تعطیلی روز پنجشنبه همه بخش‌ها، اعم از دولتی

شیعه و سنی، این روز را تعطیل کرده‌اند. پس از بازگشت مصوبه مجلس و تغییرات در ترکیب مجلس، کمیسیون اجتماعی مسئول بررسی مجدد این مصوبه شد. درنهایت، تصمیم بر این شد که روز پنجشنبه به عنوان روز تعطیل رسمی معرفی شود، این در حالی است که مصوبه تازه کمیسیون اجتماعی مجلس باید مجددا در صحن علنی مجلس مطرح شود و تمام نمایندگان مجلس بر تعطیلی روز پنجشنبه نظر بدهند.

اما یکی از نکات مهم مخالفت کمیسیون اقتصادی مجلس با کمیسیون اجتماعی در این زمینه است و سیدشمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، در مخالفت با تعطیلی پنجشنبه‌ها گفته است: کمیسیون اقتصادی مجلس، مطالبه و پیشنهاد اتاق ایران در موضوع اصلاح ماده ۸۷ را پیگیری خواهد کرد.

تاکنون استدلال مخالفان تعطیلی شنبه موفق بوده هرچند این تصمیم سبب قطع رابطه چهارروزه ایران با دنیای مالی و بانکی و تجاری خواهد شد و بر انزوای اقتصاد ایران خواهد افزود. اما مخالفان معتقدند چون

شرق

برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با ایرنا، اظهار کرد پیوستن به FATF تسهیل‌کننده مبادلات بانکی ما در عرصه بین‌المللی است و مشکلات پیش‌روی ما را در این حوزه برطرف می‌کند. او افزود: پیوستن ما به FATF باعث می‌شود مبادلات بانکی ما با سهولت بیشتری انجام شود و در نتیجه تجار ما از این حیث شرایط بهتری را تجربه خواهند کرد.

مصباحی‌مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام هم درباره مواضع مجمع در این روزها نسبت به این لوایح گفته است: «آقای پزشکیان خودشان عضو مجمع تشخیص مصلحت هستند و در جلسات حضور پیدا می‌کنند، از FATF دفاع خواهند کرد و مجمع هم آن را تصویب می‌کند». این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام توضیح داد: «موضوع FATF در مجمع متوقف است و این توقف بررسی‌ها مربوط به امروز نیست». مصباحی‌مقدم درباره علت توقف بررسی‌های پیوستن به FATF هم گفته است: «FATF (کارگروه ویژه اقدام مالی) ۴۱ توصیه است که ۳۹ توصیه را به اجرا رساندیم و درحال حاضر دو موضوع CFT و پالرمو به اجرا نرسیده و متوقف شده‌اند، منطقیش این بود که این خود منشأ تحریم داخلی بود».

و خصوصی را شامل می‌شود به‌جز گمرک، سازمان امور مالیاتی و بیمارستان‌ها. داداشی، سخنگوی کمیسیون اجتماعی، مطرح کرد: ما بحث صادرات و واردات را در گمرک داریم، بنابراین گمرک نمی‌تواند تعطیل باشد؛ زیرا اگر بحث تجارت تعطیل شود، خسارت زیادی به اقتصاد کشور وارد می‌شود. بنابراین پنجشنبه برای گمرک، سازمان امور مالیاتی، مراکز درمانی و دستگاه‌های ضروری، تعطیل نیست. داداشی همچنین اضافه کرد: در مورد دستگاه‌هایی که از این مصوبه مستثنا شدند، تعیین ضرورت آنها به سازمان برنامه و بودجه، سازمان اداری و امور استخدامی و معاونت‌های ریاست‌جمهوری واگذار شده است.

حال در شرایطی که کمیسیون اقتصادی مجلس در کنار فعالان اقتصادی و منتقدان به تعطیلی پنجشنبه‌ها قرار دارد به نظر می‌رسد این کره کور در آینده نزدیک باز نخواهد شد، مگر عزمی جدی برای تعطیلی شنبه‌ها به‌جای پنجشنبه‌ها ایجاد شود، در غیر این صورت پنجشنبه‌ها تأثیری منفی خواهد داشت و از این رونمنج به نتیجه نخواهد شد.

The Longines Legend Diver Watch

Elegance is an attitude

لونژین
LONGINES

SARMAN CO.

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E-Roomi Tehran IRAN

Tel.: +98 21 226.137.52